

Sedmična kolumna visokog predstavnika za BiH Christiana Schwarz-Schillinga: “Bivši policajci imaju pravo da demonstriraju”

U ovu nedjelju, bivši policajci koji nisu certificirani od strane Međunarodnih policijskih snaga (IPTF) do 2003. godine, će demonstrirati u Sarajevu zahtijevajući reviziju svojih predmeta.

Podržavam njihovo pravo da demonstriraju, čak iako to rade ispred mog ureda. U principu sam podržavao njihov zahtjev za reviziju i prije nego li sam postao visoki predstavnik i specijalni predstavnik EU. Od preuzimanja funkcije u februaru, radio sam na ovom predmetu i zalagao se u njihovo ime za rješenje ovog pitanja u međunarodnim forumima.

IPTF je djelovao u jednom dužem vremenskom periodu i uradio je dobar posao. Niko ko je bio u Bosni i Hercegovini u toku i neposredno nakon završetka rata neće negirati činjenicu da su integritet i efikasnost policijskih snaga bili ozbiljno ugroženi uslijed političkog uplitanja, etničkih podjela i rasprostranjene korupcije. Bilo je neophodno uhvatiti se u koštac s ovom situacijom, i učiniti to veoma rezolutno.

U skladu sa mandatom Ujedinjenih nacija u Bosni i Hercegovini, IPTF je imao zadatak ispitati dosjee i podobnost svakog pojedinačnog policajca, te certificirati one policajce za čije je ponašanje i kvalifikacije utvrđeno da i dalje zavrijeđuju povjerenje javnosti.

Niko ne osporava činjenicu da je ovaj zadatak bio neophodan, niti bilo ko smatra da je proces koji je provodio IPTF

proveden bez grešaka. Ovaj proces je bio poduzet pod teškim okolnostima, a veoma često nije bilo odgovarajuće saradnje od strane policijskih organa i samih policijskih službenika.

Bez obzira na ove okolnosti, IPTF je uspio identificirati veliki broj pojedinaca koji nisu bili podobni da rade u agencijama za provođenje zakona Bosne i Hercegovine. Djelujući na takav način, IPTF je uspio unaprijediti kredibilitet policije na cijeloj teritoriji zemlje i povećati njen kapacitet za ispunjavanje povjerenih zadataka.

U ovom trenutku, ne postavlja se pitanje da li je proces koji je provodio IPTF bio legitiman – jer jeste bio legitiman. Postavlja se pitanje da li pojedinci kojima je IPTF uskratio certifikaciju trebaju imati mogućnost da njihove predmete razmotre Ujedinjene nacije. Smatram, i uvijek sam smatrao, da bi Ujedinjene nacije trebale ozbiljno razmotriti uspostavu jednog takvog mehanizma za reviziju.

Nažalost, moje stajalište po ovom pitanju nije odlučujuće. Ni Ured visokog predstavnika niti Policijska misija EU ne mogu obezbijediti proces revizije za decertificirane pojedince. Mi nemamo odgovornost za IPTF i njegovo naslijeđe. Tu odgovornost imaju Ujedinjene nacije, i stoga, Ujedinjene nacije su te koje trebaju djelovati.

U aprilu ove godine, prilikom mog prvog brifinga Savjetu bezbjednosti UN-a u svojstvu visokog predstavnika, govorio sam o predmetu decertificiranih policajaca i pozvao Savjet bezbjednosti da pozitivno odgovori na pozive za uspostavljanjem mehanizma za reviziju. Tokom ljeta, uputio sam i članove svog osoblja u New York da o ovom pitanju detaljno razgovaraju sa službenicima UN-a. Početkom novembra, ponovno sam u svom detaljnom izlaganju skrenuo pažnju Savjeta bezbjednosti na ovo pitanje.

Certifikacija policijskih službenika u Bosni i Hercegovina je nešto što se moralo uraditi, i to energično i što je brže

moгуće. Ljudi u Bosni i Hercegovini su imali stvarnu korist od ovog procesa. Međutim, to ne znači da Ujedinjene nacije ne bi trebale razmotriti uspostavu procesa za reviziju nekih od ovih predmeta.

Još uvijek se nadam da će Ujedinjene nacije djelovati i razmotriti uspostavu mehanizma za reviziju koji će biti pravičan. S obzirom da će nedjeljne demonstracije biti održane na Dan ljudskih prava UN-a, to može predstavljati idealnu priliku za Ujedinjene nacije da riješe ovo pitanje.

Christian Schwarz-Schilling je visoki predstavnik međunarodne zajednice i specijalni predstavnik Evropske unije u Bosni i Hercegovini.